

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 163

דף קסג.

א. שתי שורות, הן ואוירן.

ב. שתי שורות לפי כתב העדים.

ג. וכמה אויר עם שתי השורות.

ד. ריוח בין חתימת עדים לקיום השטר.

ה. שטר שנכתב הוא ועדיו על המחק.

ו. דעת רבי יוחנן בריוח שבין עדים לקיום.

ז. שטר ועדיו בשורה אחת, הוא באחת ועדיו באחרת.

א. מה שאמרנו שנפסל השטר אם הניח שתי שורות חלק בין הכתב לעדים, כגון שהניח שתי שורות והאויר שביניהם אבל אם הניח חלק שתי שורות בלי אויר כשר. (שהרי אמרו בשורה אחת כשר שאין למדים הימנה ומשמע שהיה לו מקום לזייף מבלי שיהיה ניכר זיופו מדקות האותיות).

ב. ולא פסלו בשתי שורות חלק אלא לפי גודל כתב ידי עדים (שכותבים בכתיבה גסה קצת) ולא בכתב סופר (שיודע לאמן ידיו לכתוב בדקות), שאם ירצה לזייף לא ימצא תמיד סופר שירצה לזייף.

ג. וכמה אויר יניח חלק עם שתי השורות ויפסל השטר. א, י"א ארבעה (אחד מעל שורה ראשונה ואחד מתחת שורה שניה ושנים ביניהם). וי"א שלשה (אויר אחד ביניהם). וי"א שנים (שורה אחת ואויר מעליה ומתחתיה).

ד. אמר רב לא אמרו שנפסל השטר אלא אם שתי השורות חלק בין הכתב לעדים אבל בין עדים לקיום השטר של דיינים כשר אפילו אם יש הרבה חלק ביניהם וכגון שמלכלך בדיו שם (שלא יוכל לזייף ולכתוב מה שירצה), אבל בין הכתב לעדים לא מועיל אם לכלך בדיו את החלק שאפשר שהעדים חתמו על הטיוטה ולא על הכתב (משא"כ דיינים שבודאי חתמו על קיום השטר).

ה. וקשה דאמר רב שטר שכתוב הוא ועדיו על המחק כשר, וא"כ איך הכשיר רב ריוח בין עדים לדיינים ולא חשש שימחוק בעל השטר את הטיוטה ויזייף לכתוב שם מה שירצה ויזייף גם חתימות ונמצא הכל מקויים ע"י חתימת הדיינים. תירוץ א, למאן דאמר ששמואל הכשיר שטר שנכתב הוא ועדיו על המחק, א"כ אין סתירה בדעת רב דיש לומר שרב פוסלו ועל כן הכשיר טיוטה בין עדים לדיינים ולא חשש שימחוק ויזייף. תירוץ ב, ולמ"ד שרב עצמו הכשיר (הוא ועדיו על המחק) יש לומר שבאופן שמגיע כזה שטר אין סומכים על קיום הדיינים אלא צריך לקיים את חתימת העדים עצמם.

ו. ורבי יוחנן חולק על רב וסובר אם יש ריוח בין חתימת עדים לדיינים אפילו שורה אחת פסול שיכול לכתוב באותה שורה את כל תוכן השטר שירצה ולהוסיף עדים באותה שורה ונמצא מקויים ע"י הדיינים החתומים מתחתיו. שסובר רבי יוחנן שטר שנכתב הוא ועדיו בשורה אחת כשר.

ז. אבל אם הרויח בין הכתב לעדים אינו נפסל בפחות משתי שורות, שאם יחתוך את השטר ויכתוב באותה שורה מה שירצה ונמצאים עדים חתומים מתחתיו הרי זה שטר שנכתב בשורה אחת ועדים בשורה אחרת וסובר רבי יוחנן שפסול. וגם אם יוסיף חתימות מזויפות בשורה הראשונה ויאמר להרבות עדים רציתי ויקיים את החתימות התחתונות, אין מקיימים אותו בהם אלא בחתימות שבשורה העליונה.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés